

Değerler Eğitimi

BİNGÖL İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

İçindekiler

- 1 *Peygamber Hayatından Örnekler*
- 2 *Sahabe Hayatından Örnekler*
- 3 *Bostan ve Gülistan'dan Hikâyeler*

- Arge Birimi -

Ortaokul Kademesi Uygulama

Her hafta Pazartesi günü kitap okuma saatinde öncelikle Peygamber (sav) hayatından örnek verilen metni okuyup "Öğrendim" kısmında yer ala boşluktaki açıklamayı doldurmalıdır. Bostan ve Gülistan hikâyesi okuduktan sonra hikâyeden öğrenilenler "Oku-Yorum" kısmına yazılmalıdır.

Medeniyetin İzinde...

Peygamber'in (sav) Hayatından Değerler Eğitimi

Hediye
vermeyi
severdi.

Ümmü Hâlid'in hayatındaki en önemli olaylardan biri Resûlullah'ın ona bir elbise hediye etmesidir. Bir defasında Hz. Peygamber'e gönderilen hediyeler arasında üzerinde sarı, kırmızı ve siyah küçük desenler bulunan yünlü kumaştan bir elbise çıkmış, Resûl-i Ekrem de yanındakilere, "Bu elbiseyi kime vereyim?" diye sormuştu. Onlar cevap vermeyince Hz. Peygamber Ümmü Hâlid'i getirmelerini söylemiş ve elbiseyi ona giydirdikten sonra kumaşın üstündeki desenlere bakarak Habeş dilinde, "Ümmü Hâlid! Güzel, güzel (senâh, senâh)" diye iltifat etmiş, ardından da iki veya üç defa "Üstünde eskit, yenisini giy!" şeklinde dua etmiştir (Buhârî, "Libâs", 22, 32).

Öğrendim

Hediyeleşme önemlidir. Çünkü.....

Sahabelerin Vasıfları

**İhtiyaçları
Olsa Da
Kardeşlerine
Verirlerdi.**

Onlardan önce bu yurda yerleşmiş ve gönülden inanmış olanlar, kendilerine göç edip gelenleri severler, onlara verilenlerden dolayı içlerinde bir rahatsızlık duymazlar; ihtiyaç içinde olsalar bile onları kendilerine tercih ederler. Kim nefsinin bencilliğinden korunmayı başarır ise işte kurtuluşa erecekler onlardır. (Haşr, 9)

Bostan İle Gülistan

Bağdat'ta Yangın Hikâyesi

Bir gece halkın yanık bağından çıkan ah ateşinin, Bağdat'ın yarısını küle çevirdiğini duydum. O anda adamın biri ellerini havaya kaldırıp Allah'a şöyle dua etmiş; "Çok şükür, bu yangın dükkânıma zarar vermedi."

Yoldan geçen bir ulu kişi, adamın niyazını işitince onu uyarmak istemiş; "Ey bilgisiz adam, sen yalnız kendini mi düşünüyorsun! Koca şehrin yarısı yanıp küle dönmüş, sense dükkânının kurtulduğuna seviniyorsun, öyle mi! İnsanların açlıktan karınlarına taş bağladığını gören birisi, taş yürekli değilse, ağzına bir lokma atamaz. Yoksulların açlıktan kan tükürdüğünü gören bir zengin, ağzındaki lokmayı ne yüzle çiğner! Hasta sahibi sağlıklıdır diye düşünme! Çünkü hastasının derdiyle kıvrانmaktadır. Merhametli yolcular konak yerlerine vardıklarında, geride kalan dostları gelmedikçe uyumazlar. Diken taşıyan kişinin eşiği çamura saplandığı zaman padişahların gönlü bundan mustarip olur."

Mutlu olmak isteyen irfan sahibi kimseye Sadi'nin şu sözü yetişir. Dinlersen sana da öğüt vereyim;

"Diken ekersen, gül biçemezsin!"

Oku-Yorum

Oku-Yorum

Peygamber'in (sav) Hayatından Değerler Eğitimi

Nezâketi
hiç elden
bırakmazdı

Resûlullah (sav) çok nazik ve ince ruhlu bir insandı. Kaba bir kimsenin: "Ey Muhammed, ey Muhammed!" diye defalarca bağırmasına rağmen her defasında ona yumuşak bir üslupla: "Buyur, isteğin nedir?" diye mukabelede bulunarak muhatabının kabalığına karşı daima nezaketle davranmışlardı.
(Müslim, Nüzür, 8)

Öğrendim

Artık ben de Resulullah (sav) gibi nezaketi ve inceliği hiç terk etmemeye karar verdim.
Ancak şunlara dikkat edersem başarılı olacağıma inanıyorum:

Sahabelerin Vasıfları

Bir bedevi gelip seferdeyken Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'e iman etti. Sonra dedi ki: "Ben seninle hicret etmek istiyorum..." Efendimiz kabul etti ve onu bir sahabisine emanet etti. Seferin ganimetleri paylaşılırken o bedeviye de bir pay ayırdılar. Bedevi "bu nedir" diye sordu. "Allah Rasülü'nün senin için ayırdığı hissedir" dediler. Bunun üzerine bedevi kalkıp Peygamberimizin yanına geldi ve şöyle dedi:

- Ben sana bunun için tâbî olmadım. Ben sana, atılan bir ok gelsin, tam boğazımı bulsun ve bununla ölüp cennete gireyim diye tâbî oldum.

Peygamber Efendimiz bedeviye baktı ve şöyle cevap verdi:

- Eğer sözünde sâdıksan, Allah da sözünde sâdıktır.

Bedevi sahabe ile beraber savaşmak üzere ayrıldı. Akşam bedevinin naaşını buldular.

Tıpkı tarif ettiği gibi, bir ok boğazından, hem de gösterdiği yerden girmişti.

Efendimize haber verdiler.

- Bu o bedevidir değil mi, diye sordu.

-Evet, odur, dediler.

- O sözünde sadâkat gösterdi, Allah da ona sadâkat gösterdi, buyurdular.

Sonra cübbesini kefeni yaptılar, namazını kıldırıldılar, el açıp uzun uzun dua ettiler.

Duası sırasında bir ara şöyle dedikleri duyuldu:

- Allah'ım! Bu senin kulundur. Senin yolunda hicret etti, savaştı ve şehit olarak öldürüldü. Ben şahidim!

Sözlerinde
Sâdıktırlar

Bostan İle Gülistan

Diken Hikâyesi

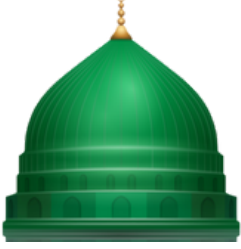
Adamın biri, bir yetimin ayağındaki dikenini çıkarmıştı. Ölümünden sonra, Hocend'li Sadreddin namında büyük bir zat onu rüyasında gördü. Adam bir yandan "Bir diken sayesinde benim için biten şu güllere bak!" diyor, bir yandan da Cennet bahçelerinde mutlu bir şekilde geziniyordu.

Elinden geldiği kadar merhametli ol ki, zahmete düştüğünde merhamet göresin. Birine iyilik ederken "Ben efendiyi, oysa elime muhtaç bir köle" diye sakın böbürlenme. Feleğin kılıcı böylelerinin yere serdiyse, henüz kınına girdiğini sanma. Yarın seni de yere sermeyeceği ne malum! Saadet ve huzuruna duacı binlerce insan gördüğünde, kimseye muhtaç değilim diye böbürleneceğin yerde, seni kimseye muhtaç etmeyen Rabbine şükret. Zira çok kimseler sana ümit bağlamışken, sen kimseye muhtaç değilsin. Bir yerde; ulu zatların huylarıyla iyiliklerine karşılık "kerem" sıfatını kullanmıştım. Meğer hata etmişim. Bu sıfat, peygamberlerin ahlakındandır.

Oku-Yorum

Peygamber'in (sav) Hayatından Değerler Eğitimi

Yüzünden
tebessüm
eksik
etmezdi

Hız. Aişe (r. anha) validemiz Peygamber Efendimiz 'in gülüş tarzlarını şu şekilde anlatmışlardır: "Rasûlullah Efendimiz 'in küçük dili gözükecek şekilde, kendinden geçercesine güldüklerini hiç görmedim. O'nun gülüşü tebessüm şeklinde idi." (Buhâri, Edeb, 68)

Öğrendim

Artık ben de Resulullah (sav) gibi tebessüm şeklinde güleceğim. Çünkü kendinden geçercesine kahkaha atmak.....

Sahabelerin Vasıfları

Halife Ömer bir gece vakti Abdullah bin Mesud'la Medine sokaklarında dolaşırken bir evden sarhoş naraları işitti. Evin damına çıktı, içeriye baktığında gördüğü manzara şuydu: Bir ihtiyar önünde şarap şişesi, cariyesinden şarkı dinliyordu. Hışımla evin içine girdi ve ihtiyara çıkıştı:

- Bu gece şu ihtiyarın yaptığından daha çirkinini görmedim! Sen bu günahın cezasını çekmeyeceğini mi zannediyorsun?

İhtiyar hiç telaşa kapılmadan cevap verdi:

- Müminlerin Emirinin yaptığı benimkinden üç kat daha fenadır.

Hız. Ömer şaşırmişti. "Nasıl" diye sordu. İhtiyar tane tane konuştu:

- Allah "Evlere kapılarından giriniz" buyuruyor, siz damdan girdiniz. Allah "Başkalarının evine girerken izin isteyin ve selam verin" diyor, siz ne izin istediniz, ne de selam verdiniz. Yine O, "tecessüs (başkalarının kusurlarını araştırmak) etmeyiniz" buyuruyor, siz gizli halimi araştırdınız.

Yüce Halife birden durgunlaştı:

Günahı İfşa
Etmezlerdi

- İhtiyar doğru söyledin. Eğer Allah Ömer'i bağışlamazsa vay haline...

İhtiyarı kendi haline bırakıp giderken Halife'nin gözlerinden yaşlar akıyordu. Ama O'nun derdi zannedilenden daha farklıydı: Bu zamana kadar kendi yaptığını herkesten saklayan bu adam ya Halife ile bu yaşadıklarından sonra işi daha da azıtırsa ne olacaktı?

İhtiyar uzun bir müddet Halife'ye gözükmeydi. Günler sonra Hz. Ömer mescitte arkadaşları ile otururken ihtiyarın sessizce arkalarda bir köşeye iliştiğini gördü. Hemen eliyle işaret edip onu yanına çağırıldı. Yaptıklarının korkusu ile tedirgin bir halde yanına yaklaşan ihtiyara iltifat etti, sağına oturttu.

Bir ara yavaşça kulağına eğildi ve şunları söyledi:

- Allah'a yemin ederim ki o gece gördüklerimi kimse ile paylaşmadım. O gün benimle olan Abdullah da öyle...

İhtiyar da aynı şekilde Halife'nin kulağına eğildi:

- Ben de Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'i hak peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki o günden sonra o işi bir daha yapmadım.

Duydukları ile heyecanlanan yüce Halife heyecanlanarak yüksek sesle "Allahü Ekber" diye haykırdı. Etrafındakiler şaşkırdılar. Ama şaşkınlıkları Halife'nin ve ihtiyarın hiçbir şey söylemeyen yüzlerinde bir muhatap bulamadı. Kıyamete kadar da bulamayacaktı.

Bostan İle Gülistan

Zamane
Öğütleri

Ey talihli insan! Halka karşı yumuşak davran ki; Yüce Allah da sana sert davranmasın. Düşkünlerin elinden tutan kimse, bir gün ayaktan yoksun kalırsa ızdırabın esiri kalmaz. Kölene azarlayarak emir verme. Bir gün o da sana emredebilir. Kudretin, makamın devam ettiği müddetçe yoksulun ve halkın zaafından istifade etmeye kalkışma. Çünkü, zamanla vezir olan piyade gibi, yoksulunda makama, kudrete erişmesi olasıdır. Öğüt dinleyen ve uzağı gören insanlar hiçbir kalbe kin tohumu ekmezler. Başakçıya kafa tutan harman sahibi, kendine ziyan eder. Gün gelir de Yüce Allah'ın nimeti fakire vereceğinden ve gam yükünü de fakirden alıp kendi gönlüne koyacağından korkmaz mı? Nice güçlü insanlar, büsbütün düşmüş ve nice düşkünler, talihleri sayesinde kudrete erişmiştir. Emrinden bulunanların kalbini kırma ki, Allah göstermesin, bir gün sende emir altına girebilirim

Oku-Yorum

Peygamber'in (sav) Hayatından Değerler Eğitimi

Fakirleri çok sever, onları boş çevirmezdi

Peygamber Efendimiz (sav) Hz. Aişe (r. anha) validemize şöyle buyurdular: "Ey Aişe! Yarım hurmayla da olsa fakirleri boş çevirme! Ey Aişe! Fakirleri sev ve onları kendine yaklaştır, tâ ki kıyamet günü Allah da seni kendisine yaklaştırsın."
(Tirmizi, Zühd 37/2352)

Öğrendim

Fakiri sevmenin insana şu vasıfları kazandırır:

Sahabelerin Vasıfları

Efendimiz buyurdu ki: "Şimdi (diyor) Cennetlik birisi gelecek." diyor. Orada abdest almış, suları damlayan birisi geliyor. İkinci sefer tekrar, ertesi gün yine: "Şimdi (diyor Efendimiz) bir Cennetlik gelecek." diyor. Yine aynı kişi geliyor. Üçüncü gün aynı. Abdullah bin Amr da diyor ki: "Ben (diyor), gidip (diyor) bu adama bir misafir edeyim (diyor) kendimi. Bakayım (diyor), Allah Rasûlü ona Cennetlik dedi, bizlere Cennetliksiniz demedi (dedi). Onun hâline bakayım." dedi. Gidiyor ona diyor ki Abdullah bin Amr, o zâta diyor ki: "Ben (diyor), babamla aramda bir ihtilâf var (diyor), müsaade edersen iki-üç gün senin yanında misafir olayım." diyor. "Hay hay kardeşim, buyur." diyor. Her şeyine dikkat ettim diyor. Yememiz, içmemiz, gece hayatımız hep beraberdi diyor. Yani benden bir farkı yoktu diyor. Üç gün sonra dedim ki ona: "Bak kardeşim! Sana Allah Rasûlü Cennetliksin dedi, bize bir şey demedi. Hâlbuki baktım ben, benim hayatımla senin hayatın arasında hiçbir fark yok. Sana niye Allah Rasûlü Cennetliksin dedi, bana niye demedi? Senin bir fârik vasfın var, onu bana söyle." dedi. O da dedi ki: "Benim (dedi), gördüğün gibi senden bir farkım yok (dedi). Fakat (dedi), benim gördüğüm, yaptığım ibadet, tâat, amel (dedi), seninkinden farklı değil (dedi). Ancak (dedi), ben, Müslümanlardan hiçbir kimseye kalbimde kin tutmam (dedi). Gönlüm, bütün Müslümanlara muhabbetle doludur (dedi). Ve Allah'ın verdiği herhangi bir hayırdan dolayı hiç kimseye asla haset etmem." Bunun üzerine: "İşte (dedi), seni o dereceye ulaştıran, demek ki senin bu hâlindir." dedi.

Müslümanlara karşı kötü niyet beslemezlerdi

Bostan İle Gülistan

Derviş İle Tilki Hikâyesi

Bir derviş, elsiz ayaksız bir tilki görünce; “Bu elsiz ve ayaksız; nerden yiyip nasıl içiyor?” diye Allah’ın lütfuna hayran kaldı. Şaşkın derviş bu haldeyken, pençesinde avladığı çakalla bir aslan çıkageldi. Aslan, zavallı çakalı hemen oracıkta yiyiverdi. Arta kalanları da tilki silip süpürdü.

Herkesin rızkını veren Allah, ertesi gün başka bir şekilde tilkinin günlük yiyeceğini gene gönderdi. Bu apaçık gerçek karşısında adamın gözleri açıldı. Hemen gidip soluğu bir mescitte aldı ve Allah’a şöyle niyazda bulundu; “Aslanlar bile rızıklarını zorbalıkla yemiyorlar. İyisi mi bundan böyle ben karıncalar gibi bir köşeye çekilivereyim.” O günden sonra derviş işini gücünü bıraktı. Rezzak Allah’ın, gaipten rızık yollayacağını umarak beklemeye başladı. Ne el-alem, ne eş dost; kimseler arayıp sormayınca; çok geçmedi, çenk gibi bir deri bir kemik kaldı. Çaresizlikten sabrı da, idraki de tek tek tükendi.

Derken uzlete çekildiği mescidin mihrabından kulağına sesler geldi; “Hey miskin adam! Tilki gibi elsiz ayaksız düşünme kendini. Bilakis yırtıcı aslan ol ve öyle çalış ki aslan gibi senden başkalarına bir şeyler kalsın. Neden tilkiye benzeyip artıklarla doycaksın ki? Aslan gibi yeleleri gür ve ensesi kalın olan insan, tilki gibi düşkünleşip yemeğini başkasından beklerse, köpekler bile ondan üstün olur. Hadi durma, çalış, çabala, hem ye, hem yedir. Başkalarının artığına göz dikme. Aksine ercesine çalış, yorul, zahmet çek, Başkalarını rahata eriştir. Alçaklar gibi baş- kalanının el emeğine göz dikme.

Ey genç, ihtiyar yoksulun elini tut ve kendini elinden tutulacak dereceye düşürme. Yüce Allah’ın lütuf ve ikramı, varlığının gölgesinde halkı dinlendiren kimselerdir. Akli başında insan, daima cömert olmak için çalışır. Çünkü himmeti az olanların beyni yoktur ve kafaları kuru bir tasa benzer. Allah’ın yarattıklarına iyilik eden kimse, iki cihan iyilik görür. Bir deveci, Babendikiş yolunda oğluna bak ne söylemiş; “Oğlum; azığını iyi insanlarla ye. Çünkü iyiler, arkadaşsız yani tek başlarına azıklarını yemezler.

Oku-Yorum
